

Флока Людмила Валеріївна
к.с.-г.н., старший викладач кафедри
товарознавства продовольчих товарів
Панченко Анна Анатоліївна
студентка групи БТ-41
*ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
м.Полтава, Україна*

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ТА ОЦІНКА ЯКОСТІ КИСЛОМОЛОЧНИХ НАПОЇВ ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ

Харчування дитини – один з основних факторів формування здоров'я нації, тому по відношенню до нього можна робити висновки про загальний рівень турботи держави про дітей. Історично склалося так, що основним продуктом харчування дітей будь-якого віку є молоко. Молочна основа дозволяє створювати для харчування дітей продукти, які задовольняють найрізноманітніші потреби зростаючого організму і, крім цього, здатні виконувати лікувально-профілактичну функцію [1].

Останнім часом асортимент кисломолочних продуктів для харчування дітей значно розширився. Сучасні тенденції в створенні лікувальних продуктів для дітей, які полягають у виробництві продуктів з додаванням різних функціональних добавок, коригуванням білкового і вуглеводного молочного комплексу, з оптимальним жирнокислотним складом, дозволили фірмам-виробникам істотно розширити асортиментний ряд кисломолочної продукції.

Світовий ринок дитячого харчування умовно поділяють на 3 основні сегменти. Найбільший з них – це продукти на молочній основі (замінники грудного молока), які використовують для годування немовлят у перші 6 місяців життя. Цей сегмент складає 64 % загального обсягу продажів. Другий сегмент – продукція в баночках (пюре, соки, овочеві та м'ясні консерви) складає 20 %. Останній сегмент – сухі сніданки (у вигляді пластівців, сухариків) займає 11 %, 5% – інше [2].

Розвитку виробництва дитячих молочних продуктів в Україні сприяв запуск у 2013 році двох спеціалізованих підприємств з виробництва молочних продуктів для дитячого харчування – заводу дитячого молочного харчування «Яготинське для дітей» компанії «Молочний альянс», який увійшов в трійку лідерів ринку вітчизняного дитячого молочного харчування і на сьогодні завоював більш ніж 20 % цього ринку та заводу «Агуша» компанії «Wimm-Bill-Dann Україна» [3].

В Україні значно покращилася ситуація з виробництвом продуктів дитячого харчування. За останні чотири роки динаміка виробництва дитячого харчування в Україні збільшується, спад спостерігався лише у 2011 р. У 2013 р., порівняно з попереднім роком, зросло виробництво продуктів дитячого харчування таких, як: сир кисломолочний та виробів з нього, продукти кисломолочні, соки дитячі, молоко оброблене рідке.

На сьогодні український ринок кисломолочних продуктів для дитячого харчування представлений трьома компаніями – філіалами транснаціональних корпорацій: корпорація PepsiCo в Україні (ТМ «Агуша»), ТОВ «Данон» (ТМ «Тьома», ТМ «Маша та Ведмідь», ТМ «Растішка»), ПРАТ «Лакталіс» (ТМ «Локо Моко»), ПРАТ «Комбінат «Придніпровський» (ТМ «Злагода»). Україну представляє ЗАТ «Молочний альянс» (ТМ «Яготинське для дітей») [4].

Найвищі показники зростання виробництва продукції дитячого харчування, в тому числі і кисломолочних продуктів, відмічено у 2015 році, зокрема виробництво кисломолочних виробів та напоїв для дитячого харчування збільшилось на 67,4 %, молока обробленого рідкого для дитячого харчування на – 16,8%. Так, за 6 місяців 2016 р. збільшились обсяги виробництва продуктів дитячого харчування на 7,9% і становили 17,3 тис. т. Зокрема, виробництво кисломолочних напоїв для дітей збільшилось на 19,1%, молока обробленого рідкого для дитячого харчування – на 10,2%. У структурі реалізованого на внутрішньому ринку дитячого харчування частка вітчизняного виробництва займає 71,9% [5].

Для проведення дослідження якості було відібрано зразки кисломолочних напоїв для дітей, що реалізуються в торговельній мережі м.Полтава: кефір

«Малятко» ТМ «Злагода»; кефір ТМ «Агуша»; йогурт з наповнювачем фруктовим «Персик» ТМ «Яготинське для дітей»; йогурт з фруктовим наповнювачем «Персик», ТМ «Агуша».

Органолептичні та фізико-хімічні показники визначали за методикою згідно вимог ДСТУ 7710:2015 «Продукти кисломолочні для дитячого харчування. Загальні технічні умови» [6].

Результати органолептичної оцінки свідчать, що зовнішній вигляд досліджуваних зразків кефірів та йогуртів для дітей відповідають вимогам стандарту, консистенція однорідна, згусток не порушений, колір рівномірний по всій масі, запах і смак чисті, кисломолочні, без сторонніх присмаків та запахів, у йогуртів смак в міру солодкий.

Результати фізико-хімічної оцінки якості показали, що титрована кислотність у нормі тільки у зразку кефіру ТМ «Агуша», в усіх інших зразках кислотність трохи перевищує встановлену стандартом норму.

Таким чином, проведені дослідження якості кисломолочних напоїв для дитячого харчування показали, що продукція вітчизняних виробників в цілому відповідає вимогам стандарту за органолептичними показниками, але за фізико-хімічними, а саме за показником кислотності, відповідає лише зразок кефіру ТМ «Агуша».

Отже, виробництво дитячого харчування є невід'ємною частиною ринкового сегменту харчової та переробної промисловості, які в свою чергу займають провідне місце в структурі промислового виробництва країни. В обсягах промислової продукції частка дитячого харчування має значний потенціал та повинна зайняти своє високе місце. Ринок кисломолочних продуктів для дитячого харчування має значний потенціал до зростання, а саме збільшення виробництва та споживання даної продукції. Стабільність і відродження даної галузі виробництва можливі за умови здійснення чіткої стратегії з боку держави і полягає, в першу чергу, у створенні сприятливих умов для виробництва і реалізації кисломолочних продуктів для дитячого харчування.

Список використаної літератури

1. Кузнецов, В.В. Справочник технолога молочного производства. Технология детских молочных продуктов [Текст] / В.В. Кузнецов, Н.Н. Липатова. – Санкт-Петербург: ГИОРД, 2005 г. – 525 с. – ISBN 5-901065-96-4.
2. Должанський, І.З. Аналіз ринку дитячого харчування в Україні [Текст] / І.З. Должанський, Г.О. Вороніна // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2016. – № 1. – С. 82-89.
3. Куць, І.О. Сьогодні можна довіряти українським виробникам дитячого харчування [Електронний ресурс]. – Електрон. дан. – Режим доступу: <http://maub.com.ua/n/v/758>
4. Печенога О. Ринок дитячого харчування в Україні/ О.Печенога, Т. Нагайцева, Ю.Кіщак/Харчовик.-2012.-№5.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. ДСТУ 7710:2015 .Продукти кисломолочні для дитячого харчування. Загальні технічні умови / Нац. стандарт України. – Вид.офіц. – [Чинний від 01.08.2016]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2015. – 17с.